T011 BD 2 (59) 177-Đại Ý

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 177

PHAÄT NOÙI KINH ÑAÏI YÙ Haùn dòch: Ñôøi Löu Toáng, Tam taïng Phaùp sö Caàu-na-baït-ñaø-la, ngöôøi nöôùc Thieân truùc.

Nghe nhö vaày: Moät thôøi Ñöùc Phaät ôû taïi khu laâm vieân Kyø-ñaø Caáp coâ ñoäc, thuoäc nöôùc Xaù-veä, cuøng vôùi moät ngaøn hai traêm vò Tyø-kheo. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Thuôû xöa coù nöôùc teân Hoan laïc voâ öu, vua hieäu Quaûng Töø Ai. Trong nöôùc coù cö só teân Ma-ha-ñaøn, vôï cuûa oâng ta teân Chieân-ñaø. Hai vôï choàng sinh ñöôïc moät ngöôøi con töôùng maïo khoâi ngoâ, trong theá gian ít coù ai saùnh baèng, khi môùi sinh ra, ñaõ bieát noùi, noù phaùt nguyeän: “Toâi seõ boá thí cöùu giuùp muoân daân khaép thieân haï. Neáu coù ngöôøi ngheøo cuøng, ñôn chieác, toâi xin giuùp ñôõ cho hoï ñöôïc an vui”. Do nhaân duyeân naøy maø cha meï ñaët teân con laø Ñaïi YÙ. Ñöùa beù coù nhöõng baåm taùnh ñaëc bieät khoâng gioáng moïi ngöôøi, neân cha meï noù sôï con mình laø Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn. Neân muoán ñi hoûi thaày boùi. Ñaïi YÙ bieát ñöôïc, lieàn noùi: “Con laø ngöôøi chöù chaúng phaûi laø Trôøi, Roàng, Quyû, Thaàn, nhöng vì nhôù nghó ñeán nhöõng ngöôøi khoán khoå, nguy nan trong thieân haï, neân con muoán giuùp ñôû hoï maø thoâi”. Noùi xong Ñaïi YÙ nín luoân khoâng noùi nöõa. Maõi ñeán naêm möôøi baûy tuoåi, Ñaïi YÙ môùi thöa cha meï: “Con muoán boá thí ñeå ñem laïi an vui cho nhöõng ngöôøi khoán khoå”. Cha meï Ñaïi YÙ suy nghó: “Khi môùi sinh ra con ta ñaõ coù lôøi nguyeän naøy”, neân lieàn baûo con: “Nhaø ta tieàn cuûa raát nhieàu, tuøy yù con muoán boá thí, cha meï khoâng ngaên caûn”. Ñaïi YÙ ñaùp: “Cuûa caûi cha meï tuy nhieàu cuõng khoâng ñuû cho con chi duïng. Chæ coù caùch cha meï cho con vaøo bieån laáy baûy baùu ñeå ñuû cung caáp cho moïi ngöôøi maø thoâi”. Ñaïi YÙ cöù noùi maõi nhö theá, cha meï baèng loøng cho Ñaïi YÙ ñi. Ñaïi YÙ laøm leã töø bieät cha meï, ñi vaøo bieån caû. Khi Ñaïi YÙ ñeán moät nöôùc khaùc, trong nöôùc naøy coù moät Baø-la-moân cuûa caûi nhieàu voâ soá. OÂng ta troâng thaáy Ñaïi YÙ töôùng maïo khoâi ngoâ ñænh ñaïc, neân raát haøi loøng, yeâu meán Ñaïi YÙ. OÂng baø Baø-la-moân noùi: –Toâi raát quyù meán ngaøi, nay toâi coù ñöùa con gaùi, xin daâng cho ngaøi, mong ngaøi haõy ôû laïi ñaây. Ñaïi YÙ thöa: –Toâi töø bieät gia ñình ñi vaøo bieån caû laø muoán tìm baûy baùu, neân khoâng daùm höùa vôùi oâng. Vaû laïi, toâi coøn caàn trôû laïi. Roài Ñaïi YÙ tieáp tuïc haønh trình ñi tìm ñöôïc baûy baùu. Chaøng lieàn sai ngöôøi ñem baûy baùu veà nöôùc, roài laïi ñeán bôø bieån ñeå tìm nhöõng dò vaät. Boãng nhieân Ñaïi YÙ thaáy moät caây cao lôùn taùm möôi do-dieân, thaân caây cuõng taùm möôi do-dieân. Ñaïi YÙ leo leân thì thaáy ñaèng xa coù moät thaønh baèng baïc, cung ñieän, nhaø cöûa ñeàu

baèng baïc traéng, coù Thieân nöõ ñöùng haàu hai beân, aâm nhaïc töï nhieân troåi. Coù moät con raén ñoäc boø chung quanh thaønh ba voøng, thaáy Ñaïi YÙ, raén lieàn ngaång cao ñaàu nhìn. Ñaïi YÙ suy nghó: “Ngöôøi maø bò raén ñoäc laøm haïi, ñeàu do

hoï khoâng coù yù laønh maø thoâi", lieàn ngoài thieàn ñònh tö duy, chæ trong phuùt choác raén cuùi ñaàu naèm nguû. Ñaïi YÙ muoán vaøo trong thaønh baïc, ngöôøi giöõ cöûa vaøo taâu vua raèng: "Ngoaøi cöûa coù moät Hieàn giaû muoán vaøo yeát kieán vua". Nhaø vua ñích thaân ra ngheânh tieáp Ñaïi YÙ, vui veû noùi: –Cuùi xin nhaân giaû haõy ôû laïi ñaây thôøi gian ba thaùng ñeå toâi ñöôïc cuùng döôøng ngaøi. Ñaïi YÙ noùi: –Toâi muoán ñi tìm chaâu baùu neân khoâng theå ôû laïi laâu ñöôïc. Vua lieàn baûo: –Toâi khoâng phaûi troâng coi vieäc nöôùc xin ngaøi haõy ôû laïi. Ñaïi YÙ ôû laïi. Nhaø vua cuùng döôøng ñaày ñuû y phuïc. Thöùc aên, ñoà uoáng, ca nhaïc, giöôøng, toøa... Chín möôi ngaøy troâi qua, Ñaïi YÙ muoán thöa vua ñi, vua laáy ngoïc ngaø baûy baùu ñeå tieãn Ñaïi YÙ. Ñaïi YÙ noùi: –Toâi khoâng duøng nhieàu baûy baùu. Nghe nhaø vua coù moät vieân minh chaâu, yù toâi muoán xin noù. Vua noùi: –Toâi khoâng tieác vieân minh chaâu, nhöng sôï giöõa ñöôøng mang vieân minh chaâu naøy, ngaøi seõ gaëp tai naïn maø thoâi. Ñaïi YÙ taâu: –Thöa ñaïi vöông, heã ngöôøi mang vaät phöôùc thì seõ khoâng sôï hieåm naïn. Vua noùi: –Ngoïc naøy, trong voøng hai möôi daëm coù chaâu baùu keøm theo. Toâi xin daâng nhaân giaû, tuøy yù ngaøi söû duïng. Neáu sau naøy ngaøi ñaéc ñaïo, toâi xin laøm ñeä töû, ñöôïc cuùng döôøng nhieàu hôn hoâm nay. Ñaïi YÙ hoan hyû nhaän ngoïc minh chaâu ra ñi. Ñaïi YÙ tieán veà phía tröôùc, thaáy coù moät thaønh baèng vaøng, cung ñieän nhaø cöûa ñeàu toaøn baèng vaøng roøng, caây baûy baùu töï nhieân phaùt ra aâm nhaïc. Thieân nöõ theo haàu ñoâng hôn ôû thaønh baïc. Cuõng coù raén ñoäc boø quanh thaønh saùu voøng, thaáy Ñaïi YÙ raén ngaång ñaàu nhìn. Ñaïi YÙ ngoài thieàn ñònh, raén lieàn cuùi ñaàu naèm xuoáng. Ñaïi YÙ muoán vaøo thaønh, ngöôøi giöõ cöûa vaøo taâu vua, vua thaân haønh ra ngheânh tieáp Ñaïi YÙ vaø noùi: –Cuùi xin ngaøi ôû laïi ñaây ba thaùng ñeå toâi cuùng döôøng ngaøi. Ñaïi YÙ baèng loøng ôû laïi. Nhaø vua tieáp ñaõi ñaëc bieät, oâng cung caáp ñaày ñuû thöùc aên uoáng, y phuïc, Thieân nöõ, caùc thöù ca nhaïc ñeå laøm vui loøng Ñaïi YÙ. Traûi qua saùu möôi ngaøy, Ñaïi YÙ töø bieät vua ra ñi. Vua môøi Ñaïi YÙ ôû laïi, nhöng Ñaïi YÙ khoâng baèng loøng vaø töø bieät vua ñi. Vua ñem ngoïc ngaø baûy baùu ñeå tieãn Ñaïi YÙ, nhöng Ñaïi YÙ khoâng chòu nhaän, noùi raèng: –Toâi khoâng thích caùc thöù chaâu baùu naøy. Nghe vua coù vieân ngoïc minh nguyeät, xin ban cho toâi. Nhaø vua noùi: –Toâi khoâng tieác nuoái gì, chæ sôï ñöôøng xa caùch trôû laém nguy nan. Ngaøi mang theo noù coù haïi maø thoâi. Ñaïi YÙ thöa vua:

–Thöa ñaïi vöông, heã mang theo vaät phöôùc ñöùc thì coù gì laø hieåm naïn! Vua noùi: –Ngoïc naøy coù vaät baùu keøm theo trong voøng boán möôi daëm. Toâi xin daâng cho nhaân giaû vaø sau naøy ngaøi ñaéc ñaïo xin nhaän toâi laøm ñeä töû, coù thaàn tuùc tuyeät haûo, toâi seõ cuùng döôøng nhieàu hôn hoâm nay. Ñaïi YÙ hoan hyû nhaän ngoïc ra ñi. Ñaïi YÙ tieáp tuïc haønh trình, laïi thaáy moät thaønh baèng thuûy tinh, cung ñieän nhaø cöûa ñeàu baèng thuûy tinh, caây baûy baùu töï nhieân troåi nhaïc, Thieân nöõ theo haàu hôn tröôùc nhieàu. Cuõng coù con raén ñoäc boø quanh thaønh chín voøng, thaáy Ñaïi YÙ ngaång cao ñaàu nhìn. Ñaïi YÙ ngoài tham thieàn nhaäp ñònh, raén laïi cuùi ñaàu naèm nguû. Ñaïi YÙ muoán vaøo thaønh, ngöôøi giöõ cöûa vaøo taâu vua. Vua ra taän cöûa ngheânh ñoùn vaø noùi: –Xin ngaøi

haõy ôû laïi ñaây ba thaùng. Ñaïi YÙ ôû laïi. Nhaø vua heát loøng cuùng döôøng thöùc aên, nöôùc uoáng, y phuïc, ca nhaïc... ñeå laøm vui loøng Ñaïi YÙ. Môùi traûi qua boán möôi ngaøy, Ñaïi YÙ töø bieät nhaø vua. Vua ñem vaøng baïc baûy baùu ñeå tieãn Ñaïi YÙ, Ñaïi YÙ khoâng nhaän vaø noùi: –Toâi khoâng duøng nhöõng thöù chaâu baùu naøy, nghe nhaø vua coù vieân ngoïc minh nguyeät, xin ban cho toâi. Vua thöa: –Ngoïc naøy, trong saùu möôi daëm coù vaät baùu keøm theo. Toâi xin daâng cho nhaân giaû. Neáu sau naøy khi ngaøi ñaéc ñaïo toâi xin laøm ñeä töû coù trí tueä sieâu vieät, toâi seõ cuùng döôøng nhieàu hôn hoâm nay. Ñaïi YÙ hoan hyû nhaän vieân minh chaâu tieáp tuïc ñi. Laïi thaáy moät thaønh baèng löu ly, cung ñieän nhaø cöûa ñeàu baèng löu ly, caây baûy baùu töï nhieân troåi nhaïc, Thieân nöõ theo haàu ñoâng hôn tröôùc gaáp boäi. Cuõng thaáy moät con raén ñoäc boø quanh thaønh hai möôi voøng, thaáy Ñaïi YÙ noù ngaång ñaàu nhìn, Ñaïi YÙ tham thieàn nhaäp ñònh, raén laïi cuùi ñaàu naèm nguû. Ñaïi YÙ muoán vaøo thaønh, ngöôøi giöõ cöûa vaøo taâu vua, vua ra taän cöûa ngheânh ñoùn vaø noùi: Xin ngaøi haõy ôû laïi ñaây ba thaùng. Ñaïi YÙ ôû laïi.
Ñích thaân vua ñem cuùng döôøng thöùc aên, nöôùc uoáng, y phuïc, ca nhaïc ñeå laøm vui loøng Ñaïi YÙ. Traûi qua hai möôi ngaøy. Ñaïi YÙ töø bieät nhaø vua. Vua ñem ngoïc ngaø baûy baùu ñeå tieãn Ñaïi YÙ, Ñaïi YÙ khoâng nhaän, noùi: –Toâi nghe nhaø vua coù moät vieân ngoïc minh nguyeät. Xin ban cho toâi. Vua noùi: –Ngoïc naøy trong taùm möôi daëm coù vaät baùu keøm theo noù. Toâi xin daâng cho nhaân giaû. Neáu sau khi ngaøi ñaéc ñaïo, toâi nguyeän laøm ñeä töû tònh yù cuùng döôøng nhieàu hôn hoâm nay, khieán cho trí tueä ñöôïc taêng tröôûng. Ñaïi YÙ nhaän vieân minh chaâu, hoan hyû ra ñi. Ñaïi YÙ suy nghó: “Baáy laâu ta chæ tìm chaâu baùu, nay ñaõ toaïi nguyeän, ta neân trôû veà”. Ñaïi YÙ tìm con ñöôøng cuõ ñeå trôû veà nöôùc. Khi ñi ngang qua moät bieån lôùn, chö thaàn, vöông nhaân trong bieån cuøng baøn: “Trong bieån cuûa ta tuy coù nhieàu traân baùu noåi tieáng nhöng khoâng coù vieân minh chaâu naøo quyù baèng vieân minh chaâu naøy”. Hoï lieàn sai thaàn bieån ñoaït cho ñöôïc vieân minh chaâu. Thaàn bieån hoùa laøm ngöôøi ñeán gaëp Ñaïi YÙ hoûi: –Nghe noùi oâng ñöôïc vaät kyø laï, coù theå cho toâi xem ñöôïc chaêng? Ñaïi YÙ ñöa boán vieân minh chaâu ra, thaàn bieån ñuïng maïnh tay Ñaïi YÙ laøm cho minh chaâu rôi xuoáng bieån. Ñaïi YÙ nghó: “Khi vua taëng minh chaâu cho ta coù noùi raèng vieân minh

chaâu naøy ñi ñöôøng raát khoù giöõ. Ta may maén ñöôïc vieân minh chaâu, nay bò ngöôøi naøy chieám ñoaït moät caùch phi lyù”. Ñaïi YÙ lieàn goïi thaàn bieån noùi: –Moät mình ta khoå nhoïc laën loäi qua bao hieåm trôû môùi ñöôïc nhöõng vieân ngoïc naøy, ngöôi laïi ñoaït cuûa ta. Ta khoâng trôû veà, ta seõ laøm caïn nöôùc bieån cho xem! Thaàn bieån bieát, nhöng vaãn hoûi: –Sao chí oâng cao kyø quaù vaäy? Bieån saâu tôùi ba traêm ba möôi saùu vaïn do-dieân, chieàu roäng meânh moâng khoâng beán bôø, oâng laøm theá naøo cho caïn ñöôïc? Ví nhö maët trôøi khoâng theå laøm rôi xuoáng ñöôïc, gioù lôùn khoâng theå naém baét ñöôïc. Theá nhöng maët trôøi coù theå laøm rôi xuoáng ñöôïc, gioù lôùn vaãn coù theå naém baét ñöôïc, coøn bieån lôùn khoâng bao giôø coù theå laøm cho caïn ñöôïc. Ñaïi YÙ cöôøi ñaùp: –Ta suy nghó bao nhieâu kieáp thoï thaân sinh töû, xöông thòt chaát choàng cao hôn nuùi Tu-di, maùu

chaûy nhieàu ñeán noãi naêm soâng boán bieån cuõng chöa ñuû ñeå thí duï. Ta coøn muoán döùt haún coäi nguoàn sinh nöõa kia, saù gì caùi bieån nhoû naøy maø khoâng laøm caïn ñöôïc! Ta nhôù thuôû xöa khi cuùng döôøng chö Phaät, ta ñaõ phaùt nguyeän: “Xin chí nguyeän con luoân duõng maõnh treân con ñöôøng ñaïo, quyeát vöôït qua moïi khoù khaên gian khoå”. Ta seõ dôøi nuùi Tu-di. Laøm caïn nöôùc trong bieån lôùn, nhaát ñònh khoâng thoaùi chí. Noùi xong, Ñaïi YÙ nhaát taâm duøng heát taøi naêng thaùo heát nöôùc bieån ra. Caûm thaáy söï noã löïc chí thaønh cuûa Ñaïi YÙ, ñeä nhaát Töù Thieân vöông ñeán giuùp Ñaïi YÙ. OÂng ñaõ thaùo hôn hai phaàn ba nöôùc bieån. Khi ñoù caùc thaàn vöông trong bieån ñeàu run sôï. Hoï baøn vôùi nhau: “Baây giôø neáu chuùng ta khoâng traû vieân minh chaâu laïi cho oâng aáy, chuyeän chaúng phaûi nhoû ñaâu. Nöôùc caïn thaáy buøn thì nhaø cöûa, cung ñieän cuûa chuùng ta seõ hö hoaïi heát!”. Thaàn bieån lieàn laáy nhieàu chaâu baùu ñem cho Ñaïi YÙ. Ñaïi YÙ khoâng laáy noùi: –Ta khoâng duøng nhöõng vaät naøy, chæ muoán laáy laïi minh chaâu cuûa ta thoâi. Caùc oâng haõy mau traû minh chaâu laïi cho ta, baèng khoâng ta seõ khoâng ñeå yeân ñaâu! Thaàn bieån bieát yù neân ñem minh chaâu traû laïi ngay. Ñaïi YÙ nhaän laïi minh chaâu trao cho nöõ Baø-la-moân giöõ, trôû veà nöôùc boá thí theo yù nguyeän. Töø ñoù veà sau, moïi ngöôøi trong nöôùc naøy khoâng bò ñoùi khaùt, ngheøo naøn vaø thieáu thoán. Moïi ngöôøi khaép nôi rôøi boû queâ nhaø nay ñem theo loøng nhaân töø cuûa Ñaïi YÙ trôû veà. Traûi qua nhieàu naêm boá thí nhö theá, ñöùc cuûa ngaøi keå caû loaøi boø bay maùy cöïa, coân truøng nhoû nhieäm nhaát, khoâng ñaâu laø khoâng thaám nhuaän. sau khi cheát ñöôïc sinh leân laøm Ñeá Thích, hoaëc ôû nhaân gian laøm Hoaøng ñeá, coù theå bay leân khoâng. Nhôø tích luõy coâng ñöùc, seõ ñaït ñeán keát quaû vò giaùc ngoä ba coõi. Taát caû ñeàu do nhaân duyeân ñôøi tröôùc chöù chaúng phaûi ñieàu töï nhieân. Ñöùc Phaät daïy caùc Tyø-kheo: –Ñaïi YÙ chính laø Ta. Cö só Ma-ha-ñaøn luùc ñoù nay laø Duyeät-ñaàu-ñaøn. Baø meï Chieân- ñaøn nay laø phu nhaân Ma-da. Vua nöôùc Hoan Laïc Voâ Öu nay laø Ma-ha Ca-dieáp. Baø-la- moân nöõ laø Cuø-di. Cha cuûa nöõ Baø-la-moân laø ngaøi Di-laëc vaäy. Vua trong thaønh baïc nay laø A-nan. Vua trong thaønh vaøng nay laø Muïc-kieàn-lieân. Vua trong thaønh thuûy tinh nay laø Xaù-lôïi-phaát. Vua trong thaønh löu ly nay laø Tyø-kheo Tu-ñaø. Ñeä töù Thieân vöông giuùp Ñaïi YÙ laáy nöôùc bieån töùc laø Öu-ñaø. Ngöôøi cöôùp vieân minh chaâu töùc nay laø Ñieàu-ñaït. Ngöôøi giöõ boán cöûa thaønh töùc laø Tu-baït, Baøn-ñaëc, Toâ-yeát-keä, Phi-caâu-löu. Boán con raén ñoäc boø quanh nay laø boán thaàn Coäng Saùt Thoan-ñaø-lôïi. Toân giaû A-nan söûa y, ñöùng daäy ñaûnh leã baïch Phaät: –Luùc aáy Ñaïi YÙ nhôø coâng ñöùc gì khi ñeán boán thaønh chaâu baùu ñeàu ñöôïc cuùng

döôøng vaø nhaän ñöôïc boán vieân ngoïc minh nguyeät, mang theo nhieàu chaâu baùu? Phaät daïy: –Thuôû xöa vaøo thôøi Phaät Duy Veä, Ñaïi YÙ thöôøng ñem boán baùu xaây thaùp Phaät, cuùng döôøng Tam baûo, trì trai baûy ngaøy. Khi ñoù coù naêm traêm ngöôøi cuøng luùc xaây chuøa, hoaëc coù ngöôøi treo tô luïa, thaép ñeøn; hoaëc coù ngöôøi ñoát höông, raûi hoa; hoaëc coù ngöôøi cuùng döôøng Tyø-kheo Taêng; hoaëc coù ngöôøi tuïng kinh, giaûng ñaïo, taát caû nay ñeàu coù maët nôi ñaây. Toân giaû A-nan vaø boán chuùng ñeä töû nghe kinh naøy, hoan hyû ñeán tröôùc

Phaät ñaûnh leã.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.